

Archief

1356 strekkende meter papieren archief, 165 steekkaartenbakken en 4675 microfilms uit de periode 1914-2000 vormen de archiefcollectie van het SOMA. De collectie bestaat uit archief van privé-personen, van private organisaties, van organen en individuen betrokken bij de collaboratie, van verzetslui en verzetsorganisaties, van officiële instellingen en diensten die functioneerden tussen 1939 en 1946 (bewaargeving op basis van een beheersovereenkomst met het Algemeen Rijksarchief) en uit microfilms en fotokopieën van archief over België uit buitenlandse depots. Enkele archieven zijn al digitaal beschikbaar. [Klik hier om ze te raadplegen.](#)

De collectie heeft een archivistische ordening d.w.z. ze is verdeeld in 17 groepen van gelijkaardige archiefvormers : Archieven en documenten van geallieerde overheden in en bevoegd voor België tijdens de bevrijding en in de onmiddellijke naoorlog en van geallieerde legers Archieven en documenten van officiële instellingen en organisaties (exclusief de instellingen functionerend te Londen in 1940-44) Archieven en documenten van politieke partijen, bewegingen en groepen Organisaties van algemeen nut, private verenigingen en Vaderlandslievende Verenigingen Archieven en documenten van vakbewegingen Archieven en documenten van het Belgisch leger (exclusief Groot-Brittannië) Archieven en documenten van en over jeugdbewegingen Archieven en documenten van militaire collaboratieformaties Archieven en documenten van en betreffende de krijgsgevangenschap Archieven en documenten van en over Belgische instellingen en Belgen in Groot-Brittannië en in Frankrijk Archieven en documenten van de Duitse bezettende overheid en civiele instellingen en betreffende de Wehrmacht Archieven en documenten van en over Belgische verzetsbewegingen Archieven en documenten van en over inlichtings- en actiediensten Archieven en documenten van en over Belgische ondernemingen en financiële instellingen, hoofdzakelijk tijdens de bezetting Documentencollecties, onderzoeksfondsen en enquêtes Buitenlandse archiefreeksen en -documenten mbt België en over die landen zelf (behalve Duitsland) en archieven van internationale organisaties en internationale rechtbanken Persoonsarchieven

De bestanden laten onderzoek toe over heel verschillende thema's. In de eerste plaats over de Tweede Wereldoorlog: de Duitse bezettingpolitiek, het verzet, de collaboratie, het beleid van de Belgische overheden, de jodenvervolgning, de Londense regering. Ook voor de naoorlogse periode is onderzoek over een brede waaier van onderwerpen mogelijk. In de eerste plaats over oorlogsgerelateerde fenomenen: bevrijding, repressie, naoorlogse politiek, terugkeer uit Duitsland, verwerking van de oorlog in de media. Over maatschappelijk-politieke vraagstukken zoals extreemrechts, mensenrechten, de vredesbeweging en derdewereldproblematiek kan de onderzoeker eveneens materiaal vinden.

Drie types archiefcollecties hebben een apart karakter. Rond bepaalde thema's werden documentaire bestanden aangelegd, vaak met een onderzoeksfinaliteit. Voorbeelden zijn de enquêtes geestelijken tijdens WO II en de verplichte tewerkstelling, door het Centrum uitgevoerd en de collecties die aan de basis liggen van de BRT- en RTBF- uitzendingen over de Tweede Wereldoorlog.

De microfilms van buitenlands archief hebben geen Belgische maar buitenlandse archiefvormers en betreffen België. Voorbeelden zijn de '*German Records Microfilmed at Alexandria*', Duitse documenten over België na 1945 gemicrofilmd in de USA.

In meer dan 2000 dagboeken en manuscripten vertellen mensen en personaliteiten hun ervaringen met de vlucht, de achttiendaagse veldtocht, het dagelijks leven, de deportatie en de bevrijding.

De geïntegreerde catalogus Pallas ontsluit de hele archiefcollectie op bestandsniveau. De belangrijkste en meest omvangrijke archieven zijn ook op stukniveau doorzoekbaar.

Voor giften, bewaarnemingen, tips, vragen: Dirk Martin